

ham, at godtgjøre, at Bureauchefens Post ikke var saa vanskelig at faae beklædt, og det forekom mig, at han i den Anledning sagde, at den Gage, man vilde tillægge denne Post, var saa høi, at man havde Præster, der vare mindre lønede; men det ærede Medlem lægger ikke Mærke til, at vi jevnlig forlange af Bureauchefen, at han skal prædike for os allesammen, medens en Præst kun prædiker for sig selv (Katter!). Jeg troer, at, naar man tager Hensyn dertil, saa vil man see, at det ikke er saa let at finde en Bureauchef, og at man maa betale Bureauchefen en consequence; om man ogsaa betalte ham som et Par Præster, kunde det ved mange Leiligheder ikke være formeget. Vi komme herved ind paa det Spørgsmaal, som forekommer mig at være det væsentligste, og som ogsaa i Forretningsordens-Udvalget har givet Anledning til en heel Deel Dmtale, inden vi ere komne til Entighed om, hvad her foreligger, og det er just det samme, som ogsaa den sidste ærede Taler bemærkede, nemlig: Er det rigtigt ved at lønne høit at skaffe sig til øieblikkelig Brug de gode Kræfter, man behøver, eller er det rigtigt at skaffe sig dem ved en fæstet Ansettelse, hvorved man binder dem mere til sin Tjeneste? Idet jeg med Fornøielse skal anerkjende den Grundsetning, at det er rigtigt, ved en passende høiere Betaling at skaffe sig de gode Kræfter, naar man behøver dem, saa maa jeg dog dertil bemærke, at dertil hører, at de gode Kræfter, hvorom det gælder, skulle være tilfede, og at der skal findes, om man saa kan sige, mange eller flere øvede Arbeidere i den Retning at vælge imellem; men nu er den hele Sag, som det her gælder om, saa ny her tillands, der har i den Retning hidtildags siddet saa faa Svende paa Værkstedet, at det ikke kan være let at finde Folk at vælge imellem, og her maa jeg igjen henlede Opmærksomheden paa, hvad der just foregaaer hos private Folk under lignende Omstændigheder. Dersom en Privatmand i en vis Retning har fundet en særdeles duelig Person, og en Person, som just er øvet i det, som han ikke troer det let at kunne finde øvede Folk til, saa stiller han just saadanne Betingelser, hvorved denne Person ikke saa let gaaer fra

ham; han fastsætter Naropstjelse, han fastsætter ogsaa andre Betingelser, der binde ham. Naar vi nu lægge Mærke til, at vi her, om man saa kan sige, staae ved Siden af hele Staten som industriel i denne Henseende — thi det er kun med Staten, vi i Grunden concurrere om den Art Personer, hvis Brugbarhed det her kommer an paa — og Staten byder alle disse Kræfter en sikker og fast Ansettelse, saa forekommer det mig at have sine Vanskeligheder, om vi i denne Concurrence med Staten, i et Land, hvor man i en Række af Aar har været vant til at betragte det Faste og Sikke, skjøndt mindre Gode, som langt fordeelagtigere, end det Usikre og bedre Betalte, vilde vove os til, i det første Dieblik kun forbigaaende at skaffe os Kræfter, ved slet ikke at bruge noget Middel til at binde dem til os. Lægger vi nu endvidere Mærke til, at just de Kræfter, vi kunne benytte os af, ere saadanne, vi, saa at sige, skulle vinde ud af den Stilling, de allerede have iforveien, saa troer jeg, at vi tage feil, hvis vi antage at kunne gjøre dette, uden at komme til at give dem en ligesaa gunstig Stilling i Rigsdagen, som de kunne faae ved at fortsætte deres Vel paa den af dem allerede betraadte Løbebane. Vi maae jo vel lægge Mærke til, at denne Lov eller denne Bestemmelse, vi her give, ikke er nogen Grundlov; det er ikke Noget, vi gjøre for Evigheden, men det er kun en Vel, vi slaae ind paa, for at komme ud af de nuværende Omstændigheder. Vi maae heller ikke overse, at det ikke er tilstrækkeligt for Thinget at have paalidelige og dygtige Mænd tilstede her, medens Thinget er samlet; der er en heel Deel Forretninger, der maae, saa at sige, overleveres fra det ene Thing til det andet. Jeg har aldrig troet det muligt at kunne undvære i det Mindste et Par enkelte faststaaende — ved faststaaende forståer jeg stadigt tilstedeværende — Embedsmænd ved Thingene, selv i Mellemtiden, naar Thingene ikke ere samlede. Jeg veed heller ikke, at jeg nogetsteds har seet en lignende Stats-Indretning, hvor ikke Saadant var Tilfældet, derimod har jeg seet mange Steder, hvor det var udviklet, vistnok i en meget for stor Grad, men ogsaa i en langt høiere Grad, end her er paatænkt. Jeg troer, at, naar man